

1^ο ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ – ΕΚΦΡΑΣΗ (Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ)

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι Έλληνες και οι ξένες γλώσσες

Αν η γλωσσομάθεια ήταν ένδειξη του πόσο κοντά στο πνεύμα της Ευρώπης βρισκόμαστε, τότε η Ελλάδα θα ήταν σίγουρα μία από τις πλέον «Ευρωπαϊκές» χώρες. Όμως δεν είμαστε, μάλλον επειδή αυτό που πρυτανεύει είναι η εκμάθηση ξένων γλωσσών ως εργαλείο επαγγελματικής ανέλιξης και όχι ως σημείο επαφής με άλλους λαούς και πολιτισμούς.

Αυτό βέβαια δεν αναιρεί την αυξημένη γλωσσομάθεια που παρουσιάζουν οι σύγχρονοι Έλληνες. Αν και δεν έχουμε κατακτήσει ακόμα τα υψηλά ποσοστά γλωσσομάθειας που απαντούμε σε ορισμένες κεντροευρωπαϊκές ή σκανδιναβικές χώρες, βρισκόμαστε ήδη σε καλύτερη θέση, στους σχετικούς πίνακες, από πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωβαρόμετρου, τα αγγλικά είναι η πιο δημοφιλής γλώσσα, αφού τη μιλούν -ανεξαρτήτως επιπέδου- περίπου οι μισοί Έλληνες, ενώ με μικρότερα ποσοστά διείσδυσης κινούνται τα γαλλικά και τα γερμανικά. Μικρό είναι το ποσοστό του πληθυσμού που μιλάει την κελαρυστή γλώσσα των γειτόνων μας, τα ιταλικά. Συνολικά, οι Έλληνες που ομιλούν τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα ανέρχονται σε περίπου 50%.

Πολύ ψηλά στη σχετική λίστα γλωσσομάθειας με ποσοστά πάνω από 90% βρίσκονται οι Λουξεμβούργιοι και οι Ολλανδοί, ενώ «κούτσουρα» στις ξένες γλώσσες με ποσοστά κάτω του μετρίου, δηλαδή του 35% επί του γενικού πληθυσμού, είναι οι Ισπανοί, οι Ιταλοί και οι Βρετανοί. Στην Ελλάδα πάνω από 1 εκατ. μαθητές κάθε χρόνο μαθαίνουν τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα, ενώ, όπως είναι γνωστό, τη μερίδα του λέοντος κατέχουν τα ιδιωτικά φροντιστήρια, στα οποία τα παιδιά ξοδεύουν περίπου 5 ώρες την εβδομάδα. Στην Ελλάδα λειτουργούν πάνω από 7.350 φροντιστήρια ξένων γλωσσών και σύμφωνα με στοιχεία που προέρχονται από το υπουργείο Παιδείας, η συνολική δαπάνη για εκμάθηση ξένων γλωσσών ξεπερνάει τα 440 εκατομμύρια ευρώ σε ετήσια βάση.

Γονείς, «ξηλωθείτε»!

Στην Ελλάδα η εκμάθηση ξένων γλωσσών είναι συνυφασμένη με την ιδιωτική εκπαίδευση. Ο Χάρης Ζωγράφος είναι ιδιοκτήτης φροντιστηρίου στην Παλλήνη. Το φροντιστήριό του (franchise γνωστής φίρμας) εκπαιδεύει 300 μαθητές, ανήλικους και ενήλικους και διδάσκει πέντε γλώσσες. Το 80% των μαθητών του μαθαίνουν αγγλικά, με δεύτερη επιλογή τα ισπανικά -ειδικά οι ενήλικες. Πολύγλωσσος ο ίδιος (μιλάει τέσσερις γλώσσες), διδάσκει αγγλικά και έχει καθημερινή επαφή τόσο με τη διδασκαλία όσο και με την επιχειρηματική διαδικασία. Του ζητήσαμε να μας περιγράψει το ρόλο των γονιών στην πορεία εκμάθησης μιας ξένης γλώσσας, καθώς, όπως εκτιμά και ο ίδιος, οι περισσότεροι άνθρωποι έρχονται σε επαφή με την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας επειδή οι γονείς τους επιλέγουν κάτι τέτοιο.

«Υπάρχουν οι γονείς που γνωρίζουν ξένες γλώσσες και ξέρουν πολύ καλά για ποιο λόγο στέλνουν το παιδί τους να μάθει. Είναι σίγουροι για τη χρησιμότητά της. Υπάρχουν οι γονείς που δεν ξέρουν ξένες

γλώσσες, όπως συνέβαινε άλλωστε στο παρελθόν στις δικές μας γενιές, αλλά κατανοούν ότι είναι σημαντικό για το παιδί τους να έχει ένα επιπλέον εφόδιο στη ζωή. Τέλος, ειδικά για την περιοχή όπου βρισκόμαστε, ένα σημαντικό ποσοστό είναι οι μετανάστες. Θέλουν το καλύτερο για τα παιδιά τους, χωρίς να γνωρίζουν οι ίδιοι και θυμίζουν ασφαλώς τους Έλληνες πριν από 30 χρόνια». Ορισμένα από τα παιδιά των μεταναστών έχουν πλέον την ελληνική ως δεύτερη μητρική και έτσι, η αγγλική η οποία μαθαίνουν είναι, στην ουσία, μια τρίτη γλώσσα. «Η εκμάθηση δεύτερης ξένης γλώσσας είναι δύσκολη υπόθεση, διότι σε αρκετές περιπτώσεις στο σπίτι οι μετανάστες δεν μιλάνε ελληνικά. Αν όμως μαθαίνουν ελληνικά μαζί με τη μητρική τους, τότε τα αγγλικά μαθαίνονται εύκολα», σημειώνει.

Πόσο ακριβό, όμως, είναι να μάθει κάποιος μια ξένη γλώσσα; Σε γενικές γραμμές και με δεδομένο ότι η εκμάθηση ξένων γλωσσών ανήκει κατά κανόνα στη σφαίρα της ιδιωτικής εκπαίδευσης, οι τιμές είναι υψηλές αλλά όχι απαγορευτικές, ενώ δεν υπόκεινται σε έλεγχο από την πολιτεία, όπως συμβαίνει με τις τιμές των ιδιωτικών σχολείων.

Ο Χ. Ζωγράφος υπολογίζει ότι μέχρι το επίπεδο της πιστοποιημένης επάρκειας, χρειάζονται 8 με 10 χιλιάδες ευρώ. Επιμεριζόμενο το ποσό σε περίπου 10 χρόνια διδασκαλίας κυμαίνεται από 500 ευρώ το χρόνο στις μικρές τάξεις μέχρι και 1.500 ευρώ λίγο πριν από το πτυχίο. «Δεν είναι ακριβές οι τιμές των φροντιστηρίων, ενώ ο σκληρός ανταγωνισμός τις πιέζει προς τα κάτω. Η αυτοματοποίηση της διδασκαλίας έχει οδηγήσει στον περιορισμό του κόστους ειδικά στις μεγάλες μονάδες, ενώ η χρήση των υπολογιστών επίσης είναι θετική, εφόσον υπηρετούν σωστά τη διαδικασία εκμάθησης. Τέλος, η κυριαρχία της αγγλικής γλώσσας και κουλτούρας, από τα μίντια μέχρι το συνολικό περιβάλλον βοηθάει, διότι το παιδί καταλαβαίνει αμέσως ότι αυτό που μαθαίνει έχει άμεση εφαρμογή και χρήση στην καθημερινότητά του», υποστηρίζει ο φροντιστής.

Όσον αφορά τη δεύτερη ξένη γλώσσα (για να είμαστε σύμφωνοι με τις επιθυμίες της Ε.Ε.); «Πολλοί γονείς θεωρούν ότι ναι μεν μια δεύτερη ξένη γλώσσα θα είναι κάτι εξαιρετικό για το παιδί τους, είναι πολύ προβληματισμένοι όμως σχετικά με το αν το παιδί μπορεί να αντέξει το επιβαρυνόμενο πρόγραμμα. Όταν έρχεται η ώρα να αποφασίσουν για μια δεύτερη γλώσσα, βλέπω πως είναι ιδιαίτερα προβληματισμένοι. Συχνά αποτρέπω τους γονείς» μας είπε ο πολύγλωσσος φροντιστής, ο οποίος μέχρι την Α' Λυκείου είχε ήδη τελειώσει τα αγγλικά και τα γαλλικά, ενώ στα φοιτητικά του χρόνια έμαθε ισπανικά και ιταλικά.

<http://www.ethnos.gr/> (απόσπασμα)

B. ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να γραφεί η περίληψη του κειμένου (100-110 λέξεις) (μονάδες 25)
2. Με τι τρόπο αναπτύσσεται η τέταρτη παράγραφος; Να βρεθεί η δομή της ίδιας παραγράφου. (μονάδες 10)
3. Να αναπτυχθεί η άποψη σε μια παράγραφο (80-100 λέξεις): «η κυριαρχία της αγγλικής γλώσσας και κουλτούρας, από τα μίντια μέχρι το συνολικό περιβάλλον βοηθάει, διότι το παιδί καταλαβαίνει αμέσως ότι αυτό που μαθαίνει έχει άμεση εφαρμογή και χρήση στην καθημερινότητά του» (μονάδες 10)
4. Να βρεθούν τα συνώνυμα των υπογραμμισμένων λέξεων. (μονάδες 5)
5. Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική και το αντίστροφο: «Αν όμως μαθαίνουν ελληνικά μαζί με τη μητρική τους, τότε τα αγγλικά μαθαίνονται εύκολα» (μονάδες 10)

6. Σε ένα κείμενο 400 – 500 λέξεων να αναλυθούν οι λόγοι για τους οποίους η γλωσσομάθεια είναι απαραίτητη τη σύγχρονη εποχή. (μονάδες 40)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΝΟΥΤΣΟΥ ΑΡΙΣΤΕΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΣΑΡΟΝΑ